

Zaprimljeno: 20.11.2008.

Izvorni znanstveni članak

UDK: 376.5

KVALITETA ŠKOLSKOG OKRUŽENJA U PERCEPCIJI RODITELJA: TEMELJ PARTNERSTVA ŠKOLE-OBITELJI- ZAJEDNICE

Valentina Kranželić
Martina Ferić Šlehan

Odsjek za poremećaje u ponašanju
Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet
Sveučilišta u Zagrebu

SAŽETAK

U radu je predstavljen dio istraživanja koje je u sklopu procjene potreba provedeno u Istarskoj županiji kao dio projekta «Zajednice koje brinu kao modeli prevencije poremećaja u ponašanju,» a koji se provodi u suradnji Edukacijsko-rehabilitacijskog fakulteta (MZOS, 0013009) i Upravnog odjela za zdravstvo i socijalnu skrb Istarske županije. U sklopu projekta, kao prioritet za usmjeravanje djelovanja zajednice prema djeci i mladima, između ostalog, izdvojena je suradnja škole i roditelja. U doprinosu škole prevenciji poremećaja u ponašanju djece i mladih, nezaobilazna je njezina povezanost s obitelji učenika i lokalnom zajednicom. Partnerstvo koje će uključivati obitelj, školu i zajednicu ne ostavlja mnogo neorganiziranog, a time i nesigurnog prostora za djecu i mlade. Partnerstvo škole-obitelji-zajednice je suradnički odnos ostvaren prvenstveno s ciljem osiguravanja pozitivnih obrazovnih i socijalnih razvojnih ishoda za djecu i mlade, a istovremeno je koristan za sve uključene strane (Ellis i Hughes, 2002). Cilj ovog rada je istražiti razlike u percepciji kvalitete školskog okruženja između roditelja osnovnoškolske i roditelja srednjoškolske djece i mladih. U uzorku je sudjelovalo ukupno 473 roditelja (roditelji OŠ = 278, roditelji SŠ = 195). Diskriminativna analiza prema navedenom kriteriju izdvojila je jednu značajnu diskriminativnu funkciju. Statistički značajna razlika vodi zaključku da roditelji osnovnoškolske djece lošije percipiraju situaciju oko materijalnih sredstava kojima škola raspolaže i percepciju sigurnosti djeteta u školi od nasilja te veću vlastitu uključenost u domaće zadaće djeteta. Rezultati ovog istraživanja mogu predstavljati temelj odluka važnih ljudi u školskom okruženju o načinima uključivanja roditelja u aktivnosti i odlučivanje u školi, te time postaviti temelje za uspješno partnerstvo i održavati ga trajnim.

Ključne riječi: školsko okruženje, prevencija poremećaja u ponašanju, roditelji, partnerstvo škola-obitelj-zajednica

UVOD

Sveobuhvatna *misija škole* je obrazovati učenike kako bi postali odgovorni, socijalno vješti, zdravi i brižni građani koji svojim znanjem i vještinama doprinose zajednici. Takvu misiju škole podupire i rastući broj preventivskih programa i programa pozitivnog razvoja u školskom okruženju (Greenberg i sur., 2003), a sve više tzv. «evidence-based», odnosno «na evaluaciji temeljenih» preventivnih intervencija (Greenberg i sur. 2003, Schaeffer i sur., 2005).

Škole nude mogućnost obuhvata sve djece, a posebno predstavljaju okruženje u kojem se mogu obuhvatiti posebne rizične skupine djece, kao npr.

djeca s poremećajima u ponašanju, teškoćama učenja i djeca koja su u riziku za napuštanje škole. Zapravo, može se reći da su škole glavna pokretačka snaga preventivskih ulaganja u mnogim zajednicama (Gottfredson i Gottfredson, 2001; Tashman i sur., 2000 prema Nabors, Proescher i DeSilva, 2001). Školsko okruženje i individualno akademsko postignuće utječu na vjerojatnost uključivanja učenika u rizična ponašanja. Također, učenikovo akademsko postignuće i predanost završetku školovanja direktno utječe na njegovo zdravlje i dobrobit. Ne samo da škole «opremaju» djecu i mlade potrebnim *akademske temeljima* za buduću dobrobit, nego također pomažu pri «opremanju» djece i mladih *vještinama* koje će ih osposobiti